

การวิเคราะห์บทหนังตะลุง

เรื่องอาถรรพณ์สาวท

*เงยม ขนำบแก้ว

ประวัติความเป็นมา

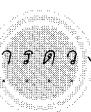
บทหนังตะลุงเรื่องอาถรรพณ์สาวท เป็นบทประพันธ์ของหนังสือ อรุณต (หนังสือ ธรรมโมไซน์ หรือหนังสือรถโมไซด์) ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดงหนังตะลุง ประจำปี พุทธศักราช 2532 เขียน ประมาณปี พุทธศักราช 2534 โดยได้เดาเรื่องมาจากเรื่องเทพธิดา คนธรรพ์ของศรี อภิรุ่ม ต้นฉบับเป็นลายมือเขียนจำนวน 75 หน้า

ลักษณะเด่น

บทหนังตะลุง ของหนังสือ อรุณต ฉบับลายมือเขียนที่ สมบูรณ์มีประมาณ 70 เรื่อง ที่เด่น ๆ เช่น อาถรรพณ์สาวท สาป พ้าลัดิน น้องแก้ว หวานพิพย์หวานทอง สายเลือดขัดดิยา อภินิหาร พระศรียเทพ กำสรวัลสาวท สายเลือดลึกลับ จำเลยลึกลับ หายาท พระยาสูง เทพธิดาแดง สัจจะกับความรัก เสือดรากล้างมลทิน คู่สร้างคู่สม สวรรค์บันดาล เป็นต้น ในบรรดาบทหนังตะลุงเหล่านี้ บทหนังตะลุง เรื่องอาถรรพณ์สาวทเป็นบทหนังตะลุงที่เด่นยิ่ง กล่าวคือ มีบทตอน ที่ไฟกระหลากระลายลักษณะ เนื้อเรื่องสนุกเดินเต้น มีบทตอนที่กินใจ และมีบทตลกที่นัยยะ

สารัตถะ

จิตใจที่ถูกความรัก ความใกรครครอบจำจดขาดสมารถ ขาดปัญญา สามารถทำความผิดได้ง่าย

เนื้อเรื่อง

เรื่องอาทรอพ์สาวทมี 25 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 พระศักดิ์สุริยา กับ พระนางสาวิตรี ครองเมืองไรมพัล ทรงมีพระโอรส 2 พระองค์ คือ พระมหาศักดิ์และพระจักรพันธุ์ พระศักดิ์สุริยาออกล่าสัตว์แล้วเกิดหลงป่า ไม่กลับมาบ้านเมือง พระมหาศักดิ์และพระจักรพันธุ์ออกติดตามหาพระบิดา

ตอนที่ 2 พระมหาศักดิ์ กับ พระจักรพันธุ์ ตามหาพระบิดาเข้าไปในป่าลึก เห็นผู้หญิงงาม 2 คน กำลังร่ายรำแล้วทั้ง 2 นางกลับหายไปอย่างลึกลับ ทุกคนต่างคิดว่าคง เพราะแต่เดาได้ไป

ตอนที่ 3 นางประภาครครองเมืองไชยพฤกษ์ สืบต่อจากพระราชนัดดาที่วายชนม์ ยักษ์เมทนี เจ้าเมืองปala ภัยมาถูกข้อ แต่พระนางปฏิเสโลขออยู่เป็นโสดไปตลอดชีวิต เมทนียินยอมแต่ขอสัญญา ว่าถ้าพระนางจะแต่งงานก็ขอให้แต่งกับตน แล้วเมทนีลากลับ เมืองปala ภัย

ตอนที่ 4 ตาสาบัน พนมดง มีลูกสาวคือพิมพกา ต่อมามีพวนศักดิ์ หลงบ้ามากขออาศัย ตาสาเห็นว่าพวนศักดิ์เป็นผู้มีสกุล จึงยกพิมพกาให้เป็นภรรยา พอพิมพกามีท้อง พวนศักดิ์หนีไป พิมพกาได้แต่ร่ำครวญ

ตอนที่ 5 พระจักรพันธุ์ กำลังหลบอยู่ในป่าตื่นขึ้นมาไม่พบพระมหาศักดิ์ จึงพยายามติดตามหาจนได้พบกับยักษ์เมทนี เมทนีได้เล่าเรื่องเมืองคนครัวฟ้าให้ฟังและบอกว่าคนที่เห็นคนครัวฟ้า จะถูกเข้าเอาจริงแลวยักษ์เมทนีก็จากไป

ตอนที่ 6 ยักษ์เมทนี ทราบจากพระจักรพันธุ์ว่า เมืองไรมพัล ภัย สวยงามมาก ยักษ์เมทนีอยากรู้เพื่อพระนางจึงเที่ยวไปเมืองไรมพัล

ตอนที่ 7 พระนางสาวิตรี ออกล่าสุนัขเพื่อคลายความทุกข์ ยักษ์เมทนีมาพบพระนาง เกิดหลงรักเข้าจับพระนาง พากลับไปเมืองปala ภัย

ตอนที่ 8 พระศักดิ์สุริยานนี นางพิมพากลับบ้านเมือง หลงเข้าไปในเมืองไชยพฤกษ์ พระนางประภาครทราบข่าวก็ทูลเชิญให้ประทับอยู่ในเมือง พระศักดิ์สุริยาได้เข้าหาพระนางแล้วได้พระนางเป็นชาญา

ตอนที่ 9 พระมหาศักดิ์ เข้าไปในเมืองคนครัวฟ้า ของพระแม่มาราธี ได้พบกับพระแม่มาราธี พระแม่มาราธี เล่าบุพกรรมให้ฟังว่าในชาติก่อน ตนกับพระมหาศักดิ์เคยเป็นคู่ครองกัน มีลูกสาวคนหนึ่งซึ่งตนรักมากแต่ขาดายไป ก่อนตายตนขอให้เขามาเป็นลูกอีก ตอนนี้เข้าเป็นเทพธิดา บังนี้ถึงเวลาที่เข้ามาเกิดตามสัญญา ตนจึงขอเชิญให้พระมหาศักดิ์มาเป็นสามี เพียงเพื่อจะได้ลูกเท่านั้น พระมหาศักดิ์ได้เสพสมกับพระแม่มาราธีเพียงครั้งเดียว

ตอนที่ 10 พิมพากาพาลูกจากบ้านพนมดง ตามหาพวนศักดิ์ (พระศักดิ์สุริยา) ผู้เป็นสามี

ตอนที่ 11 ยักษ์เมทนีได้พระนางสาวิตรีมาไว้ในพระราชวัง แต่พระนางไม่ยอมรับรักยักษ์ เมทนีให้วิรัชนีซึ่งเป็นหลานชั่วอายุเกลี้ยกล่อม วิรัชนีทำเป็นເອົາດ້ວຍ ต้อมายักษ์เมทนีลากวิรัชนีไปลงโทษพระนางประภาครที่เมืองไชยพฤกษ์ วิรัชนีได้โอกาสเจ็บพะพระนางสาวิตรีหนี่ยักษ์เมทนีเข้าไป เผอญโชคดีได้พบกับพระจักรพันธุ์ได้ทราบเรื่องกัน วิรัชนีจะไปสังพระนางสาวิตรีจนถึงเมืองแล้วค่อยติดตามหาพระศักดิ์สุริยาและพระมหาศักดิ์

ตอนที่ 12 ยักษ์เมทนีถึงเมืองไชยพุกษ์ เข้าทางสัญญา กับนางประภากร และบังคับให้พระศักดิ์สุริยากลับไปเมืองป่าawayพร้อมกับตน เมื่อถึงเมืองยักษ์เมทนี จับพระศักดิ์สุริยาทึ่งลงกระอาถรรพน กล้ายเป็นคนโกรกเรื่อง แล้วนำไปปั้งไว้ในคุก เมื่อยักษ์เมทนีทราบว่าวิรชันพาพระนางสาวิตรินีก็รีบติดตาม และใช้เงาทมันตัวเรียกวิญญาณวิรชันนีออกจากกร่างของนาง

ตอนที่ 13 พระนางสาวิตรินีและพระจักรพันธุ์กำลังหลงป่า ต่อมาวิรชันนีก็ลับวิญญาณออกจากกร่าง เพราะถูกมนต์օคตระพน พระจักรพันธุ์เข้าใจว่าวิรชันนีตายจริง จึงนำคำฟไปฝังและพาพระนางสาวิตริกลับเมือง

ตอนที่ 14 พระมเหศักดิ์มีสูกับพระแม่มารดาตีชือกุมาრิกา พระแม่มารดาตีเลิกเกี่ยวข้องกับพระมเหศักดิ์จันสนามีภรรยา แต่ให้กุมาริกาเปลกัมภีร์ให้พระมเหศักดิ์ฟัง ต่อมามพระมเหศักดิ์ขอให้กุมาริกาช่วยเปลกัมภีร์หัวใจเสือสมิงให้เรียน เพราะต้องการเป็นผู้มีฤทธิ์ แต่พระแม่มารดาตีเห็นว่าสามารถช่วยพระมเหศักดิ์ยังไม่พอเรียนไม่ได้จะเป็นอันตราย จึงให้กุมาริกาให้สัญญาว่าจะไม่เปลกัมภีร์ให้ฟอ วันนั้นกุมาริกาเดีย้อ่อนหวานฟอไม่ได้ กิรับจะเปลให้แต่จะขอให้ฟอสัญญาว่าเรียนแล้วจะไม่ประกอบพิธีเรียกหัวใจเสือ พระมเหศักดิ์กิรับคำ ต่อมามพระมเหศักดิ์ลองเทวนมันตัวเรียกวิญญาณ เสือ เมื่อวิญญาณเสือเข้ามาพระมเหศักดิ์ก็ใจสงบไป วิญญาณเสือจึงเข้าสิง กุมาริกาเข้าช่วยเหลือฟอ และทราบว่าฟอผิดสัญญา วิญญาณเสือจะเข้าสิงฟอ วันได้ร้อนวิชา ก็จะจากน พระแม่มารดาตีทราบเรื่องก็อกมาบอกบอกให้กุมาริกาพาพระมเหศักดิ์ออกจากเมือง และเมื่อทางก็ลับหายไป

ตอนที่ 15 ยักษ์เมทนีเรียกวิญญาณวิรชันนีใส่ทันน แล้วบังคับให้พระศักดิ์สุริยาไปขุดศพวิรชันนีที่พระจักรพันธุ์ผู้ไม่รู้ว่ามาให้ดัน

ตอนที่ 16 พระสัญญาเทวีส่งสารวิรชันนีจึงเข้าไปลิงรักษาศพไว้ให้เน่าเปื่อย ฝ่ายพระศักดิ์สุริยามาขุดศพวิรชันนี จึงได้พบกับพระสัญญาเทวีในร่างวิรชันนี พระสัญญาเทวีจึงให้พระศักดิ์สุริยากลับไปบอกยักษ์เมทนีให้เลิกประพฤติพำ

ตอนที่ 17 ยักษ์สังขจักรกับยักษ์ห้อยยันต์เกิดทะเลกันเพราะยักษ์สังขจักรต้องการกินเด็กที่นอนหลับอยู่แต่ห้อยยันต์ขัดขวาง สังขจักรสู้ไม่ได้จึงหนีไป

ตอนที่ 18 ถ้าเชื้อทหะตั้งօคศรมบำเพญพรตอยู่ในป่า วันนั้นพิมพกได้หนานภัยสัตว์ร้ายมาถึงօคศرم นางเล่าว่าตนอุ้มลูกมาตามหาสามีมาถึงสระแห่งหนึ่ง อาบน้ำเสร็จเห็นว่าลูกหลับกปั่นผ้าวางลูกไว้ได้ต้นไทร ตนเองออกไปหาผลไม้ ได้ยินเสียงสัตว์ร้ายรบกันคงจะเป็นเสือมากินลูกเสียแล้ว นางขอนาซอยู่กับพระถาชี

ตอนที่ 19 กุมาริกาพาพระมเหศักดิ์กลับเมืองไรมพัสดเมื่อถึงวันเพญขอกร่องพระบิดาให้เข้าไปทำสมាខิอยู่ในถ้ำแล้วกุมาริกาหลีกหนีขึ้นไปอยู่บนต้นไม้ฝ่ายพระนางประภากรออกติดตามพระศักดิ์สุริยามาถึงกลางป่าก็พักไว้พหลอยู่หน้าถ้ำ ตกกลางคืนพระนางรับสั่งให้คนติดตามล่นในราห์ เสียงก็ดังอื้ออื้ไปปรบกวนสามาธิของพระมเหศักดิ์ วิญญาณเสือเข้าสิงกล้ายร่างเป็นเสือทวยานมากัดกินผู้คนฯ ก็แตกตื่นไปคุณละทิศ รุ่งเช้ากุมาริกาลงจากค่าบไม้มาพบพระบิดาและชาดศพคนก็ทราบว่าพระบิดาเป็นต้นเหตุ กุมาริกาพยายามปลงว่าเป็นพระกรรม

ตอนที่ 20 พระศักดิ์สูริยาบุนгалับเมืองป้าลาวyle เตือนประชบแก่ยักษ์เมทนี ยักษ์เมทนี
ลงสัญจดเหตุการณ์จากลูกแก้ววิเศษก์ทราบเหตุการณ์ทั้งหมด ยักษ์เมทนีเตรียมเครื่องประภกอบทาง
ไถยศัศตราพ่อปู่จับพระสัมภานาเทวีเพชรพิทักษ์พิกลหองและปลดอยพระศักดิ์สูริยะให้กลับเมืองเชยพุกษ์

ตอนที่ 21 พระศักดิ์สุริยาเดินทางกลับเมืองไชยพุกษ์ แต่เกิดหลงป่าและได้พบกับนางประภากร ซึ่งมาตามหาตน พระศักดิ์สุริยามิ่งกลับอกความจริงแก่พระนางและขอให้พระนางพาตนกลับเมืองไชยพุกษ์

ตอนที่ 23 พระนางสาวิตรีกับพระจักรพันธุ์กำลังเดินทางกลับเมืองแล้วได้พบกับพระมเหศักดิ์และกุมาริกาต่างเล่าเรื่องสู่กันฟัง พระจักรพันธุ์ให้พระมเหศักดิ์และกุมาริกาพาพระนางสาวิตรีกลับเมืองส่วนตนขอติดตามพระศักดิ์สุริยา ต่อมาพระจักรพันธุ์ได้พบกับยักษ์เมทนี เกิดสู้รบกัน ยักษ์เมทนียิงพระจักรพันธุ์ ฝ่ายพระสัญญาเทวีส่งสารพระจักรพันธุ์มาช่วยรับลูก魂 และขอให้ยักษ์เมทนีเลิกทำบ้าปี แล้วไถ่ด้วยเงิน พระสัญญาเทวีเรียกนางพรายตะเคียนให้นำสิงในวิรัชนี ส่วนตนแหงกลับต้นพิกาลทอง เพื่อจะประบวงยักษ์เมทนี

ตอนที่ 23 ยักษ์หัสยันต์ถอนอุ้มเลี้ยงทิพย์ผกานโถเป็นสา漏 ลั่งสอนวิชาจนทิพย์ผกานเชี่ยวชาญ ยักษ์หัสยันต์ขอลาทิพย์ผกานไปเป้ามหพรหมบนสวรรค์ 7 วัน ทิพย์ผกานเดินท่อเที่ยงไปในป่าจนมาพบกับพระจารุพันธ์ซึ่งกำลังตามพระศักดิ์ศรีร้ายตามล่าความกัน

ตอนที่ 24 ฝ่ายนางพรายาดะเดียนที่หลงรักพระเจ้ากรพันธุ์พญาามตามพระเจ้ากรพันธุ์จนมา
พบพระเจ้ากรพันธุ์ พระเจ้ากรพันธุ์ไม่ทราบเหตุการณ์มาก่อนจึงวิงหนีทางพรายาดะเดียนพญาามปรับ
ความเข้าใจ ส่วนทิพย์ผกางสัญพุตติกรรมของนางพรายาดะเดียนจึงเรียก เท่ง โถง หนูน้ำมา
สอบถามเรื่องราว เมื่อเดินทางมาเจอสำนักຖາษีวัทธะ พระเจ้ากรพันธุ์จะไปนมัสการถุษี แต่นาง
พรายาดะเดียนไม่ยินยอม ทิพย์ผกางต้องการจะพิสูจน์จังจับนางพรายาดะเดียนไปพบพระถุษี นาง
พรายาดะเดียนกลัวจึงออกจากกรรชิวารชัน ฝ่ายถุษีวัทธะทรงสัญจังให้พิมพากาไปตรุษนี้ เมื่อเห็นว่า
วิรชันนิตาภิก็จัดการจะเผาพ ฝ่ายพระลัญญาเทวีลงสารวิรชันจึง海棠ไปเมืองปาลวยแก้มัตร์ของ
ยกษ์เมทนีสำเร็จ และนำวิญญาณวิรชันเข้าสิงในร่างก้าลับพื้นที่นั้น ส่วนพระลัญญาเทวีเข้าสิงนางพิมพาก
และเล่าความทั้งหมด และลั่งพระเจ้ากรพันธุ์ให้ก้าลับเมื่อรวมพัล ส่วนทิพย์ผกางนำไปช่วยพระศักดิ์สุริยา
ที่เมืองไชยพากษ์

ตอนที่ 25 ทางเมืองโรมพัด พระนางสาววิศรีต้องเดือดร้อน เพราะพระมเหศักดิ์มีพฤติกรรม
แบปลประหลาด และมีคนถูกเสือกตายอยู่เนื่อง ๆ ทุกคนต่างสงสัยพระมเหศักดิ์ พระนาง
ตอบถ้าเรื่องราวจากกุฎีวิราก็ได้ทราบความจริง กุฎีวิรากอดดิญญาณไปขอความช่วยเหลือจาก
พระแม่มารดา พระแม่มารดาทราบว่าพระมเหศักดิ์จะต้องจบชีวิตตามกรรมเก่าจึงเล่าความแก่ กุฎีวิราก
และให้กุฎีวิรากลับมาย่ามเหศักดิ์เพื่อช่วยพระมเหศักดิ์ไม่ให้ตกนรกจนไม่สามารถกลับมาเกิดได้อีก

ກມືປົມຄາ

บทหนังตะลุงเรื่องอาการรพณ์สาห์ที่ได้บันทึกภูมิปัญญาของผู้แต่งและสังคมไว้หลายประการที่เด่นๆ เช่น

1. การเลือกใช้รูปแบบคำประพันธ์ที่หลากหลาย เช่น

1.1 ใช้กลบทวีพันธ์หลัก ซึ่งกำหนดให้วรคหนึ่งมี 8 คำ คำสุดท้ายของแต่ละวรคต้องชี้กับคำที่ 1 ของวรคต่อไปนี้ เขียนแบบได้ดังนี้

๐๐๐๐๐๐๐๗

๊ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๘

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๙

๊ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๑

ตั้งตัวอย่างในบทวรรณนาความทุกข์ของภูมาริการว่า

“แล้วเมืองทองหายวับไปกับตา
หม่องอารมณ์ธรรมนีกแล้วครีตรอง
นานเหลือเกินเหลือค肯คำนวนนับ
สถานที่เมืองทองถูกต้องการ
อนุญาตดินกินกลางป่าเวราภิน
ถึงใจรักหักจิตพาบิดร

ภูมาริการร้องไห้ทัยหมอง
ตรองศรีเท็นว่าต้องกันดารานาน
นับวันໄก้มีได้กลับเมืองทองสถาน
การเดินทางยังนานไม่แน่นอน
กินบนดินอาหารคงพิเพรส
ออกเรือร่อนส่องคนผาญูภัย”

1.2 ใช้กลบทนาคบพันธ์ ซึ่งกำหนดให้วรคหนึ่งมี 8 คำ และให้คำที่ 6 7 8 ของแต่ละวรคสัมผัสกับคำที่ 1 2 3 ของวรคถัดไปโดยไม่ต้องเป็นคำเดียวกัน เขียนแบบได้ดังนี้

๐ ๐ ๐ ๐ ๗ ๙ ๘

๔ ๔ ๙ ๐ ๐ ๙ ๙ ๘

๙ ๙ ๐ ๐ ๙ ๙ ๗ ๙

๙ ๙ ๙ ๐ ๐ ๙ ๙ ๙

ตั้งตัวอย่างในบทวรรณนาอารมณ์รักของนางประภากรว่า

“ข้าฟ่ายองค์นางพระยาเวลาดึก
เกิดหลงรักหนักหน่วงในทรวงใจ
อารมณ์แรกเปลกเปลี่ยนประหลาดจิต
ให้ผิดเหลือเยือยในน้ำใจรัก
สมานชิดคิดลึกจนดึกลับ
กระสับกระสันปั่นป่วนหวานละอาย
เขามีแม่ครีรื่นเป็นเพื่อนใจ
เราใจเสาะเพาะทรงศักดิ์ยังรักเมีย

กำหนดนึกใจองค์เพ้านลงในล
ในทรวงเจ้าฝ่าอาลัยอารมณ์รัก
ประหลาดใจใจนคิดให้ผิดหลัก
น้ำใจเราฝ่าสมัครสมานชาย
จนดึกแล้วนอนไม่หลับกระสับกระส่าย
หวานระหว่างผู้ชายเขามีเมีย
เป็นเพื่อนจะมองหฤทัยเราใจเสีย
ยังรักมากอยากจะเชียร์ให้อยู่นาน”

1.3 ใช้กลอนคำตอนหรือกลอนสี่ ซึ่งกำหนดให้วรคหนึ่งมี 8 คำ โดยให้คำที่ 4 สัมผัสถกับคำที่ 6 เขียนแบบได้ดังนี้

๐ ๐ ๐ ๑ ๐ ๑ ๐ ๐

๐ ๐ ๐ ๑ ๐ ๑ ๐ ๐

ตั้งตัวอย่างในบทนางเดิน (บทคร่าวรูปจำพัน) ว่า

“เดินพลงนางครวญ หน้านวลเนตรน้อง
จากเรือนเหมือนนก พลดดกจากรัง

เนื่องนองชลนา ในอุราห่วงหลัง
ความหวังเบื้องหน้า ไม่รู้ว่าอย่างไร

ตามตัวทั่วฉบับ ไม่พบพื้นที่
เป็นกรรมของน้อง จะเรียกร้องผู้ใด
แغان้องเป็นสาว บ่าวบានมุ่งหมาย
ชายชวยโอกาส ชายชาติไม่ดี
บุกพงคงแคน ลูกแสนลังเวช

อกหักแล้วแน่ จะเหลียวแลคนในนัน
คนในนันช่วยเหลือ โอบเอื้ออาไว
พอตกเป็นม่าย บ่าวบានยหน้าหนี
ชายหนีจากน้อง สาวต้องตามมา
น้ำเนตรไหลราย ให้ลซ้ายไหลขวา

1.4 ใช้กลอนสุภาพที่มีสัมผัสในแพร่พราวน เช่น ในบทบรรยายการเดินทางของพระมหาเศศก็
และพระจักรพันธุ์ว่า

“ฝ่ายสององค์ทรงยกโกรสราช
พญาามตามติดพระบิดร
ไม่ได้ข่าวคราวขัดมาพลัดเขต
มาแพลาดทิศผิดทางหรืออย่างไร
ผ่านเทือกเขาเหล่าเขินเป็นเนินโขด
เห็นสวน้อยสองนางสำอางอ่อน
ໄยวโอลินพิณพายรัตนามห้อง
ทั้งสองนางอย่างสาวชาววิมาน

กับข้าทาสเดินทางกลางไพรสร
ต้องแรมรอนจากญาตินิราชไกล
อรัญเชสเวียนวงให้สังสัย
ไม่เจนแจ้งแข็งใจครรโลจ
เป็นหลายใสดช้อนชับสลับสอน
ເຮອດຮ່ອນຮ້ອງເພັນເຂກວິເວກຫວານ
ຄລອເບີຍຮ້ອງເພັນເຂກວິເວກຫວານ
ແລ້ວນັດຫາຍວັນໄປລັບຕາ”

หรือในบทบรรยายพุดigranของพระจักรพันธุ์ว่า

“พญาามตามตัวไปทั่วฉบับ
ความทุกข์หนักจักรพันธุ์หมดปัญญา
มิได้แผลแม้มแต่รอยเทียนน้อยนิด
ในคงรักแคนร้างหรือจะวางใจ
แม้นไม่ตายหมายว่าตามตัวยังความข้อง
เสียงการอังก้องลั่นสนั่นป่า

ไม่พานพบบกเรศพระเขษฐา
ในอุราอันรุ่มเหมือนสุมไฟ
กรรมบันดาลการบรรดิษฐ์คิดใจน
หรือພວກປາພາໄປເລີຍໄກລຕາ
ແຕຈນໃนใจน้องທີ່ມອງຫາ
ເນື້ອເຫຼົງສູງເຮັກນ้องพระมองตาม”

2. การปรับเปลี่ยนกลบทุกອันเดินให้ง่ายขึ้นสะตอกขึ้น เช่นปรับเปลี่ยนกลบทสูงค์ระนำให้ง่าย
ขึ้นโดยปรับกลบทสูงค์ระนำเดิมที่กำหนดให้วรคหนึ่งมี 8 คำ แบ่งเป็น 3 ช่วง โดยมีเสียงพยัญชนะ
ช้ากันวรคละ 2 เสียง เที่ยนแบบได้ดังนี้

๐ ก ข ก ๐ ก ข

๐ ก ข ก ๐ ก ข

มาเป็นกำหนดให้วรคหนึ่งมี 8 คำ แบ่งเป็น 2 ช่วง โดยมีเสียงพยัญชนะช้ากันวรคละ 2 เสียง
เที่ยนเป็นแบบได้ดังนี้

๐ ก ๑ ก ๑ ๐ ๐ ๐

๐ ก ๑ ก ๑ ๐ ๐ ๐

ดังตัวอย่างในตอนกุมารการรำพึงว่า

“กຸມາວິກາພາພ່ອຈາກນີ້ອງທອງ
ผ่านດ້ວຍແຕນແຜນດິນດັງພັງໄພຣວັນ

ດິນແດນຂອງພະນາກາຕາອຸຮານວັນ
ສຶບເຫຼັດຕົນຮະພະເຈົ້າຢູ່ຢູ່ໄກລ

เป็นเคราะห์สาวครัวโศกไว้คาย
หากมารดาไม่ได้จะสบายนใจ
เพราะแวงกรรมล้ำเกินให้พ่อเดินทางผิด
ถึงวันเพญเป็นเวลาอกอาจารณ์
ถ้าหากหมู่ด้วยพ่อล่องแหลมเหลือ
ต้องมาถูกอกแล้วแม่แม่แก้เตือน

ผลดีเมืองแม่มองหาด้านป่าใบใหญ่
ลูกจากไกลจำกลืนสะอื้นอ่อน
พ่ออยากฟิตไม่อยากฟังแม่สอน
เป็นวันร้อนแรงอาการแพ้โน้ให้พันเพื่อน
วิญญาณเลือเข้าอาศัยท้าใจเดือน
ต้องเป็นเหมือนวาจาแม่มาระดี”

3. การรู้จักนำธรรมชาติมาเสริมสร้างบรรยายภาคและอารมณ์ความรู้สึก เช่น

“สายลมไรย์ชันระรื่นกลิน
เสาวคนธ์มนพาลงภาร
นวนนางแย้มแซมลับกันแก้วเกต
หวานพาลินกุหลาบคำกับคำหวาน
พระพื่นอ้องสององค์ทรงใส่ยาสน
ใต้ร่มไม้รำบปริ้นกับพื้นพะเนิน

หอมภูนแก้วอังกาบกุหลาบหนาม
คงรกรามเหลาสุกรรมนวนงวด
จำปาเทคกวรรณนิการ์มพาหวาน
เกรีร่วนญคลอเสียงเพียงเพลงเพลิน
กับข้าทาสหลับในหลอยูไฟเรียน
แล้วชวนเริญชุมจากสามตามนิยัย”

หรือในบทบรรยายที่ว่า

“กลางคงแคนແน่นคินดิบลับบีราก
ที่ห่วงเขานาเล่าฝูงนกยุงลาย
นางแย้มแซมแซมแทรกสีเสียดเชียด
ต้องคุ้ขอดยอดเอียงไปเดียงเอ็น
จะเอมใจชี้รื่นเอ้องกะพ้ออ้อ
เสียงผึ้งร้องหวังรังยังไม่นอน
กัมรหมู่กู่กุมรินรัก
หลงกลินหอมตอมไต่ใจคนอง
เทพธิดาอาศัยปล่ายพิกุล
พากมุชย์มองหมายด้วยสายตา
เจ้าแม่เทพธิดาพระองค์สวย
รับฝากรพิรษนีที่จอมมาร

หิมะตกแตะต้องเป็นพองผอย
หอมดอกสร้อยสาวหยุดสายยัณห์เย็น
ตะแบกเบียดโคนเข็มก็เต็มเข็น
กำลังเป็นดอกวงศีม่วงอ่อน
บักก้อล้อเล่นเงาข้างเขาฯ
หอมแกสรากลินกุรุ่นพิกุลทอง
คอยพิทักษ์แหงเฝ้าเป็นเจ้าของ
พิกุลทองร่วงรายพระพายพา
อำนาจบุญบันดาลเป็นพิมานรุกษา
เสียเวลาคงไม่เห็นเป็นพิมาน
ประกอบด้วยบุญฤทธิ์ประดิษฐ์สถาน
เรียกวิญญาณด้วยมายามนตร์กาลี”

4. การนำวัฒนธรรมการชนวัฒนาสร้างเป็นบทอัศจรรย์ที่คมคาย ก่อให้เกิดภาพในจิตเกิด จินตนาการ รวมทั้งบอกความจริงและสิ่งการทำบางประการ ดังนี้

“พระยันนางวางแผนเดียงให้เดียงหมอน
หนานวน้ำค้างหนานาลงผสมกัน
เหมือนโคลีกีกีคอนองทั้งสองฝ่าย

แล้วชายนอนปลอบปลูกให้สุขสนั่น
อัศจรรย์ติดต่อเริ่มก่อกรวน
เข้าเปรียบให้ชนกันไม่หันหนวน

เพราะต่างฝ่ายต่างถือศักดิ์พ่อครัว
 สาระพาऐไลเข้าพาโคเข้าบ่อน
 ไอ้แพะพาเพลิดเบิดดูลึงลัง
 โคเข้าทั้งคู่เข้าเบิดดูดังนาง
 นักลงทุกวันเชือกันไม่ได้
 พอเสร็จเช็คลังต่างตัวต่างพุง
 ไอ้แดงแทงตามมันไม่รอช้า
 ไอ้แดงแทงหนัดไอ้แพะขัดเข้าติด
 ไอ้แพะเดินหน้าเพราะสากระลัวแทง
 ไอ้แพะเห็นนาคิดเอาเพลียยมั่ง
 ไอ้แพะเป็นร่องสามสองพอดี
 ไอ้แพะหนังหลอกเลือดออกหนึ่งแห่ง
 ตกลงไอ้แพะชนะแน่น่าเกรง
 เว่องเลื่อนพันลิ้นนั่นอย่าหวัง
 ไอ้แพะชนะเพราะไอ้แดงหมาดแรงก่อน

เจ้าป่อนวนเรียกร้องตีกลองดัง
 หมօเม่าเข้าก่อน คนหาน้ำตามหลัง
 ไอ้ตัวเข้าหลังเขาเรียกไอ้แดงแทงตาย
 ก่อนแต่จะวางต้องเช็คลังสองฝ่าย
 บางคนชี้ว่าัยบ้างใช้มันทา
 พอดีกลองดุ้งโคฟุงเข้าหา
 ชัดปลายเขามาไอ้แพะสากระลัวแทง
 ไอ้แดงแทงชิดไอ้แพะติดทับแข็ง
 ช้างฝ่ายไอ้แดงถอยแทงหลายที
 ไอ้แดงถอยหลังหนีอยบอบหนองตี
 สิบห้านาที ไอ้แดงแทงพลาดเอง
 ช้างฝ่ายไอ้แดงหมดแรงออกเหลง
 พวงนักลงให้ดังไปทั้งบ่อน
 แพมั่งนั่มมั่งกลับกอกลอกหนองหลอน
 ดีกรอนรอนจะขอตัดเรื่องอัคจรรย์”

5. ความรู้จักเลือกเพื่อนธรรมร่วมว่าในสถานการณ์ใดควรเลือกสอนธรรมร่วมข้อใด เช่น ในสถานการณ์ที่ตัวละครประมาทต้องเดือดร้อนเพราะความประมาทเกิดเลือกสอนความไม่ประมาทว่า ดังนี้ (บรรยาย) “ความประมาทจึงทำให้พระแม่เนื้อศักดิ์พลาดพลังล่องอย่างนี้ อับปะมาเทนจะ สัมบ้า เทกะ ท่านทั้งหลายคงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อม กระทุนเป็นบัวจิมกถาที่พระพุทธองค์ทรงเลี้ง หันความสำคัญของความไม่ประมาทวามมากมาย จึงได้ตรัสไว้ว่าต้องจะเด็ดขาดบันทบปรินิพพาน เป็นการเชิญชวนครั้งสุดท้ายของพระพุทธองค์ที่จะให้บรรดาพุทธชนบุริษกบประกอบด้วยความไม่ประมาท คือ มีสติสัมปชัญญะอยู่ทุกมหายใจเข้าออกเกิด”

6. ความสามารถในการใช้ภาษาสามารถใช้ภาษาได้กระชับลง เช่น ในบทบรรยายต่อไปนี้

“นายดาวสันต์กำลังจะนีอุดนายไปจากพื้นโลก สายลมใบกอเอากวนหนางเย็นของแม้นตดูเข้ามาเยือนพฤกษาชาติกลาดเกลื่อนออกออกงานสอน ลมหนาวปลิวว่อนไปทั่วถิ่น เมื่อฉันจะโอบไว้ดินที่เดือดให้เต็มด้ำอยู่ในความเยือกเย็นของบรรยายกาศ แต่ที่น่าประหลาด บรรยายกาศที่ใกล้สรวงว้างกลางป่าเกิดมีเสียงต่อสู้กันด้วยกำลัง เมื่อฉันพูดชาร์ที่ตอกมันเสมอ กันทั้งสองฝ่าย ติดตามสิครับว่าเป็นเสียงอะไร”

7. การเลือกคู่แบบคำประพันธ์ที่เหมาะสมกันเนื้อหา ซึ่งทำให้บทประพันธ์นั้นมีพลังเพิ่มขึ้น เช่น เลือกใช้กลอนคำคุณซึ่งมีลักษณะรำเริงในบทที่มีป่าของหนุมพาก ว่าดังนี้

“พระรู้ดีว่า ชนนี้ให้หาย
 จุน้องชมดง ไปดูจงเข้ามห้าย

เข้าเคียงไกลี้ เข้าเคียงสายสุดใจ
 ที่ปากลวย นางนกกรงลงไว้”

อบเชยออกซ์อ ปลายทดลองได้
น่องบอกในรู ว่านกผู้ใจร้าย
เพราผู้รัก ดอกน่องสักกุณา
ดอกนางนม ดูเหมือนมนวนน่อง
นกแก่นำก้า บินมาให้เจอก
นกเปล้าจับแปลัว นกแก้วเกะพลับ
นกน้อยอ้อยอึง เกาะกิ่งท่องกวาว
ถั่นน่องใจร้าย เหมือนนางปักธี

8. การวิจัยปรับประยุกต์ที่แบบยล เช่น ประยุกต์ การเล่นลำต้นกระซิบเป็นบทกลอน แบบยล
ว่าดังนี้

(ชาย)

พิมพาบนักกลอนยังอ่อนอยู่นั่นหนู
จะนั่งเด่นนอนเล่นเรื่องจะเป็นทุกอย่าง
หากถ้อยคำพิ่มต่ำต้นน่องช่วยยกขึ้นให้พัน
น่องเคยเล่นลำตัดน้องเคยหัดมานคล่อง
ขอฝากร่วงฝากตัวพิ่งกกลัวแล้วสิหนอน

(หญิง)

ได้พังคำช้ำชอกเหมือนปลายหอกเข้ามายักษ์
ใจเข้าคิดเป็นอย่างไรที่พุดให้พูดนมข้อ
เชิญไปตามคุณแม่ที่เกิดแรมมาหนึ่งคน
ไปตามแม่ของแกดูเขากจะรู้ยิ่งกว่า'n่อง
น่องยังเด็กอยู่แท้ที่ไม่เหมือนแม่ของแกดูก

9. การสร้างชาติที่ก่อให้เกิดจินตนาการแก่ผู้พัง เช่น ในชาบูบรรยายถ้า ว่า

“ที่ภูเขาโนลพัสสต์ภันฑ์
ที่เพิงพังบังแสงพระสุริยา
เป็นวัวไว้เชิงชอกชงคงกง'อน
ดูเปล่งปลั้งดังส้มณีแ nem
หัสดยันต์มาอยู่ในคุหา
สิบสามปีที่ข้ารักษาไว้
พ่อแม่หนูอยู่ไหนก็ไม่รู้
พ่อให้ชื่อทิพย์พกไว้ชาติ”

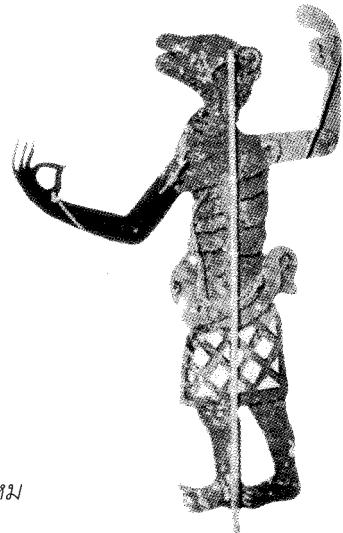
นกไหรไม่รู้ นกตัวผู้เที่ยวพา
เหมียวเหลือไม่ได้ เดียวแทรกซ้ายแทรกขวา
ไม่น่าคัดค้าน โปรดลงสารเด็ดเชือ
ชายต้องสาวผลัก พีค่อยลักต่อเหลือ
ดูเด็ดเชือ นางปักษาดาวา
ชายจันถันน่อง ขอร้องอย่าฉาว
เหมียวเข้าเคียงคู่ ตัวผู้บีกนาน
จูบทีนะน่อง รับรองว่าหวาน”

เล่นลำตัดให้พิคุสิระแม่พลดูใบเหลือง
ดูคุหอยของเรอกว่างเหมือนปากทางรถเครื่อง
หยินເອາມມອນມາຮອງກັນເຫົ້າສີແມ່ນຕາມເລື່ອງ
ດູອົກພາຍທ້າຍພອງອຍ่างນີ້ຈະດັ່ງເອາເວື່ອງ
ພົມອົກອຸ່ນອົນງົວພະກລັບແມ່ນໜຳໃບເຂົ້ອງ

ໄຊດັດຫວ່ານັກມາພູດຍັກພູດເຢື່ອງ
ທ່າຈິນປາກຈົບຄວ່າເຮົາມີໜົມ້ອໃບເຂົ້ອງ
ເຂົາເຄຍເອາມມອນຮອງກັນໜີ້ອົກພົມຕາມເລື່ອງ
ເຫັນອົກພາຍທ້າຍພອງຄົງດອກທອງເອາເວື່ອງ
ເຫັນແກ້ເຂົ້າແຂກອອກເມື່ອນປາກຫອກຫັກເມື່ອງ

เป็นเชิงชั้นเหลือมหลากชะราກພາ
ສີຄີລາເຫຼື່ອມລາຍພຣາວພຣາຍແພຣມ
ຈິນສລັບຕັບຂັ້ນສລອນແລດມ
ດູວັນແວວວວວສກາວພຣາຍ
ຄອຍຮັກຫາກຸມາຮີມໍ່ໜີ້ນໍ່າຍ
ຈຸນກີ່ອບໃກລ້ຈະເປັນສາວແລ້ວຄຽວນີ້
ນໍ່າເອັນດູ ໂໂຄສະດາມາຮວີ
ພະວັດພ້ອນົບຮມມານມານນານ”

หรือในฉบับบรรยายสภาพป่าเขายามค่ำคืน ว่า

“น้ำค้างพรมลมพัดกำดัดดีก
เรไรร้องก้องลั่นสั่นสะเทือน
แรงลมวัวหานวนหันกสวนขอน
สว่างแจ้งแสงสันจันทร์ข้างแรม^{*}
นางครัวคราญหวานหาอดูร้าด้วย
ยิ่งคืนโดยโนยหาอกอาวรณ์
ฝ่ายนายหมวดตรวจสั่งกับนายหมุ
ต้องนั่งยามตามไฟกันในป่า

อยู่รี้สึกเย็นเยือกเป็นเทือกເธືອນ
หิงห้อยเยื่อ昆แสงบัญชีวับแรม^{*}
ໄກเข้าช้อนเสียงขันพระจันทร์ແນມ
ชິນເຍີມແຍ້ມຍົດຊຸນຍຸຄູນອາ
ນຶກຕຶງເຈົ້າອມໃຈຖ້າດອນ
ຝືນໃຈນອນກວ່າຈະແຈ້ງແສງທິວາ
ໃຫ້ເປັນຜູ້ທັກໝົກຍອຍຮັກໝາ
ຄອຍດຽວຈົດຮາອຍ່າລະເມີດຈະເກີດກັຍ”

10. การสร้างบทสอนพี่เย็บยล คือ เหAAC สมกับสถานการณ์ สามารถบอกความจริงและสิงที่
พึงทำแก่ผู้ฟังดังต่อไปนี้

120

“ฝ่ายห้าวศักดิ์สุริยาผู้อ้าวพ
เป็นศักดิ์สูงพิชิตอนนิชา
เข้าถือพ่ายได้แต้มเป็นตัวต่อ^{*}
เมื่อนมดแต้มตัวต่ำก็ต่ำ^{*}
เกมชีวิตคิดให้ถูกเหมือนลูกไไฟ
เข้าป่าล่วยบ่ายสามเดียงยามดี

ก็ย้อนกลับเข้าแคว้นแคนຍັກໝາ
เราต้องมานอบน้อມຍອມຈຳນນ
เราต้องซองอนມັງພຣະຫວັງຜລ
ຄອຍແກ້ກຳກັນຕອໄດ້ລູກໄພດີ
ໂຄຮແດ້ມຕາຍຕົວຕ້ອງທນນອນຄຣີ
ຕາສັກດີມໜີ້ຂັ້ນເຄຳມູລໄປບໍລິມາຮ”

หรือ

เมทนี : แล้วเด็กเข้าวารสารร้ายหมายพิษาก
ลังคำนาเจเพหີດາອາຄມชลัง
แล้วขัดสารดาดร้องกີກກ້ອງดัง

สัญญาเหว : นางເທພຍັງຍືນຍື່ນອຸ່ນພຣີມພຣາຍ
ເຮາໄນໃຫ້ພວກສັນກເວສີ
ເມກນີຈະພິມາດອຍ່າມາດໝາຍ
ອັນຄາດອາຄມທີທ່ານສະສມໄວ້
ຈະດີໄດ້ພຣະທ່ານດີມີມເມຕຕາ
ອັນຂອດດີທີໃນດັວກນ້ຳໄອດ
ຈະເປັນໃຫ້ທີ່ໃນຮ້າຍໃນກາຍහັກ
ເນື້ອນໝອງຮູ້ມັນກົງທີ່ຍົວດັນຄວ້າ
ເຈອພຣະຍາຈອງກົງວາງວາຍ

11. การสร้างบทสนทนาที่ดี คือ ช่วยให้เรื่องดำเนินไปเหมาะสมสมกับตัวละคร ช่วยบ่งบอกลักษณะนิสัยของตัวละคร บันทึกสภาพผังความรู้รวมและสภาพแวดล้อมบางประการของสังคมนั้น ๆ เช่น ในบทสนทนาระหว่างพิมพากับยอดทอง ซึ่งเป็นคนที่บ้าผู้หูงงและชอบคุยโว ว่า

พิมพาก :	พิมพากมาจากพนมดง เมื่อถึงพ่อศิ้นแม่เหลือแต่ดาว ทั้งลูกเดาเล่าก็เกิดมาทำพิรร้า โไอฟักดีรักไม่จริงทั้งเมียไป ตกเป็นม่ายชายเจ้าชู้ดูถูก ก็พิทองรับรองทุกเวลา	ความประسنค์ล่าวงามเที่ยวตามผ้า ให้หม่องมัวมิดมนอยู่ใจ จะหลบหน้านี้อย่างไปไว้ไหน ไม่อาจดายใจน้องพิมพาก ให้หนีลูกเกิดกายก้ยังไรเดียงสา ถ้าไครมาจีบัน้องมันจะต้องบรรลัย พีเรียงหัวไօ้ม้องสมองไหล เกิดขัดใจกับไօิจกมันโภกตน พิตามหันแหงไยนไวคืนคลบ พีเคลบวนกับผู้ว่าพีท้าอยิง พีเออขวานตีไօิเรืองขัดกับเรื่องผู้หูงง ถ้าพีไกรธมันกีวิงเสียทุกที เวลาเนี้ มีท้องอยู่กับพี ແຕກลัวพีมันต้องกลืนผืนความอย
ยอดทอง :	แรกเดือนก่อนพีไปป่อนเขานวัต กับพีเข้าไชยสอนเขานวัต ทีหนึ่งใจลักคิวญ้ำเน่รัตน ชั้นนายพลนายพันหันมากบ ทีลงชาหน้าตัดดาดเทพบาด ไօสแก้มันเห็นแล้วว่าพีชิริ นั้นน้องสาวไօสแก่กุณที่สอง ไօสแก้มันกีร์อญูดีดี	

12. การสร้างบทตลอดที่ใช้กลิธีที่หลากหลาย เช่น การใช้คำ 2 แง่ 2 มุม การล้อบุคคลที่ปากมากกว่าใจ ดังต่อไปนี้

(การใช้คำ 2 แง่ 2 มุม)

จักรพันธุ์ :

ไօพระยาแม้จุราชกีซอบกด

ผ่าแต่คุณที่น่ารักให้ตักชัย

ไօพกผู้ร้ายไว์ทำไน

เที่ยวลักไก่ลักคิวญ้ำไม่ตายเลย

กีพระยาแม้จุราชแกชาติเสือก

พวงลักษกือกร้ายร้ายยังไว์หลย

พวงกอบกินกอบกินให้มันตายในไปเลย

พวงลักษเคยเอ่าตะน้องเมื่อเจ้าของเขายินยอม

ไฟ :

(คำ 2 แง่ 2 มุมคือคำว่า เคย ซึ่งหมายถึง กะบีหรืออวัยวะเพศหญิงกีดี)

(การล้อคุณที่ปากมากกว่าใจ)

ตาสา :

สำหรับพ่อรู้แล้วว่านายพวนศักดิ์ที่ว่าเป็นพวนหลังไพรามันนั้น เขาไม่ใช่พวนเหมือนที่ใครๆ คิด เขาเป็นเพียงพวนสมควรเล่น เลย

หลงป่ามา แต่พ่อสังเกตว่า เขาเป็นผู้ดีตินแดงลูกเหลอ เรายังเกตว่า เขายังนั่งจะเดินจะกินจะนอนจะพูดจะจากเขามีความเป็นระเบียบ ไปเสียทุกอย่าง ที่พ่ออยู่ลูกให้เข้าเพราะพ่อหัวงจะได้เลือดผู้ดีของ เขายังเดี้ยวนี้เรา ก็ได้แล้ว ถึงเขานี่ไปเสีย พ่อพอยาแล้ว ครือได้ เลือดผู้ดีที่ต้องการไว้แล้ว ถึงเขาก็จากไป ถ้าพ่อไม่เสียใจและพ่อรู้ ล่วงหน้าเสียด้วยซ้ำว่าเข้าต้องทิ้งเราไปแน่นอน เขายังเป็นผู้ดีมีตระญาล เขามาอยู่กับเราไม่ได้ต้องออก

ยอดทอง : โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายพวนศักดิ์ ถ่าย้อนกลับมาที่นี่อีกด้วยต้องเจอะ กับเราแน่เรายังนึกเสียใจที่วันหมันแรกมาเราไม่อยู่โดยเฉพาะอย่าง ยิ่งตอนนั้นเราไปหนาเสียงให้พrocความหวังใหม่เสียที่แทรกอีสานนุ เมื่อเรากลับมาเห็นเขากลับอยู่กินกันเสียแล้ว ก็จะให้มีไหร่เกิดขึ้นก็ เกรงใจพ่อสา โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้องพิมพากาเรารู้ว่าเป็นดอก กุหลาบงามของน้านเรา คนนอกจากมาเด็กกุหลาบคงนี่หมันน่า จะขำนคพเรา ก่อนแต่เมื่อหมันไปเสียแล้วก็แล้ว ตีที่ไม่ต้องมีการ ตายเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกของหมันที่ติดห้องอยู่ เราอ้อว่า เป็นหน้าที่ของเราว่าจะต้องรับภัยครอบต่อไป

ดิก : (ดิกเข้ามา)

ตาสา : ลูกดิกใช้ถือไม้พลองมาเที่ยวล่วงวันนี้

ดิก : ครือหมันมีสุนขออยู่ด้วยหนึ่ง ผอมรู้ว่าพ่อลุงสาวไม่ได้เสียงแต่หมันมาใน บ้านพ่อลุงเป็นประจำมาแล้วหมันเห่าไม่หยุดแมวว่าอีกบุหวนหมันลักษ ที่ (พิมพากับน้ำคำณเข้าห้างใน)

ตาสา : หมาที่เท้าดัง ๆ เข้าวานหมันไม่รับ หมันไม่ใช่หมาร้ายลูกเหลอ

ดิก : ครบ ไม่ใช่หมาร้ายแต่หมันแห่งน้ำเจ้าบ้านสำคัญ เขารี้ยกหมา หน้าด้านไอกันนั่น เห่าแต่เห่าไม่หาญจน์ไครนิ

ยอดทอง : เรากัง ๆ ดูเหมือนจะมีการกระทบกระเที่ยบมาทางนี้มั้งนี่พอดี แต่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วคนเหมือนเรา มีให้ว่ามาตรง ๆ ให้ฟ้าฝ่า เมื่อ ไคร ๆ ก้ารู้ว่าเราไม่เคยดอยโครงแม้แต่เพียงก้าวเดียว ถูนจะ เลือดตราชาก ๆ แล้วจำไว้กันโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพันธุ์สันนี่ ให้ฟ้า ผ่านมองเปลี่ยง ๆ เกิดว่า

ดิก : ก้าพันนันลูบไปพื้นหลังบ้านดีหากา ที่ปากบ่อรังดายแล้วคุ้ยลงบ่อ กัน แหลกเรื่องนี้พ่อลุงสาวอย่างเกี่ยวข้อง สำหรับน้องพิมพากาเรารู้ เข้าใจกันอยู่แล้ว ไปไม่นิ

ยอดทอง :	หนึ่งร้อยวัวกันวัวคนพันกู ไม่เคยถอยใครแม้แต่เพียงก้าวเดียว แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้องพิมพากจะอนุญาตให้พ่องของครอบครัวตีไปสู้กับคนชั้นต่ำในเมืองสมศักดิ์ของพ่องของเรอไม่ยอมถ้าต่างคนต่างสู้แล้วก้าไปต่อ ที่ปากบ่อร้างหลังบ้านนุญา ลงมาต่อ ให้รู้ว่าใครผู้ใดก็ตามเมียกันทีละยา ไอเดียลใจไปแล้วนุ ไอ้ท่องว่าพ่ออ ถ้าชาติสู้ก้าตามไปต่อสำหรับลูกทองคำว่าวนนีเพื่อนไม่มีพ่อหรือ แต่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นห่วงพ่อลาว่าอี้พอลอยถูกขึ้นโรงชั้นศาลไปด้วย ลูกทองไม่อยากให้พ่อพอลอยลำบากก็จะหยุดยั้งไว้เพียงแค่นี่ก่อน แล้วพ่อนอกบ้านกันว่าไม่เจอะกันวันลากพระก้าค่ายทะกิวันลากศพ สำหรับวันนี้เห็นจะต้องกลับก่อนเสียแล้ว ลาพ่อเมียก่อนครับ ไอ้ชาติไม่สู้พื่อน แต่พ่อค่า ๆ กันแหล่ ไอ้ดิกนุก้าชวนพื่อนแล้ว เดินไม่หยุดทันด้วงปากบ่อร้างไหว ไม่รู้อีไปแหงกันไหน อี้ให้เพื่อนตามไปถึงไหน
ลุงตา :	
ติก :	
ตาสา :	
ยอดทอง :	
ตาสา :	

13. การจบที่ฝากแบ่งคิดบัวญาแก่ผู้ชุม ว่าบุตรควรจะนำบิดาเพื่อช่วยไม่ให้บิดาระทำการบ้านด้วยต้องตกนรก ไม่ต้องไปผุดเกิดหรือไม่ การจบที่ไม่จบร้ายคือไม่บ่อกว่าลูกควรจะนำหรือไม่นำพ่อว่าดังนี้

พระแม่ทิพย์คุณธรรมพรัตน์เห็นหนู
 เพราะแรงกรรมนำผลดลบันดาล
 เรื่องรากไคร่สายสัมพันธ์นั่นก็ขาด
 เมศักดิ์อุคล้มมีลมทิน
 ภูมาริการับกรรมตามคำแม่
 แม่เป็นผู้พิพากษาบัญชาการ
 ลูกน้ำที่กรรมจะต้องสนองแน่
 ลูกไม่จากกันน่าคิดอนิจจา
 จะตายดกนรกลึกตามประวัติ
 เจ้าฟ้าพ่อมอดมัวร้ายเหมือนช่วยแบ่ง
 กรรมลิขิตปีตุณาไม่คลาดตก
 พ่อแม่ลูกเลือดสัมพันธ์ขาดสะบันลง
 ดาววิญญาณภูมาริการลับคืนร่าง
 ผัวหวิววิวาบวันเข้าจับใจ
 เสียงการร้องก้องลั่นสั่นละเทือน
 เสียงหึ่งหึ่งผึ่งรวงมันห่วงรัง
 สายลมรุ่งพัดโซยามาโรยริน
 ดุหน่าว่าเว้าเร้าเง่งสุริยัน

ก็เลยรู้เรื่องที่มาน่าสงสาร
 กำหนดเวลาของฟ้าดิน
 ถึงยานจันบุจิตมชาติต้องขาดสิ้น
 ต้องดับสิ่นตามเวลาพื้บันดาล
 หมดทางแก้กรรมลิขิตถึงจะคิดลงสาร
 ให้ประหารชีวิตพระบิดา
 สำหรับแม่ทิพย์คุณธรรมปัญหา
 ให้บิดาอยู่กินคนผลร้ายแรง
 พระมาตressก็ได้เห็นพอเป็นแสง
 เจ้ารับแรงกรรมนั้นเป็นมั่นคง
 ลงนรกแรงบ้าปมันสาปส่ง
 พุดแล้วองคุณธรรมพรัตน์หายลิบไป
 ชำหากอย่างคำกราทวงปราศรัย
 พอดเสียงไก่ช่านขันสนั่นดัง
 เหมือนมันเตือนว่าเลิกได้แล้วนายหนัง
 วิเวกวังเวงแ่ววในแก้ววรรณ
 หอมหวานกลิ่นเนื้อสาวที่หน้าสั่น
 รุ่งตะวันแหัวเชิงกลับเดิครับคุณ